

1984/85:132

Tisdagen den 30 april

Kl. 12.00

1 § Justerades protokollet för den 22 innevarande månad.

2 § Föredrogs och hänvisades
Proposition
1984/85:206 till skatteutskottet

3 § Föredrogs och hänvisades
Motionerna
1984/85:3182–3185 till näringsutskottet
1984/85:3186 till skatteutskottet

4 § Föredrogs men bordlades åter
Skatteutskottets betänkanden 1984/85:53–55
Lagutskottets betänkande 1984/85:36
Försvarsutskottets betänkanden 1984/85:9 och 10
Trafikutskottets betänkanden 1984/85:20 och 21

5 § Anf. 1 TALMANNEN:

På föredragningslistan för torsdagen den 2 maj upptas försvarsutskottets betänkanden 9 och 10 främst bland två gånger bordlagda ärenden.

6 § Anmäldes och bordlades
Proposition
1984/85:204 Ändring av villkoren för stöd genom Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete

7 § Anmäldes och bordlades
Skatteutskottets betänkande
1984/85:56 Godkännande av överenskommelse mellan Sverige och Nederländerna om ömsesidigt bistånd i tullfrågor (prop. 1984/85:183)

*Meddelande om
interpellationer*

8 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställts

den 29 april

1984/85:149 av *Margó Ingvarsson* (vpk) till socialministern om samordningen av det socialpolitiska bidragssystemet:

Riksdagen godkände den 7 april 1983 betänkandet SfU 1982/83:14 med anledning av proposition 1982/83:3 om samordningsfrågor inom det socialpolitiska bidragssystemet. Med det beslutet tog riksdagen ställning till huvudinriktningen av det framtida samordningsarbetet: samordningen bör ske i riktning mot en allmän socialförsäkring i huvudsak grundad på den principmodell som socialpolitiska samordningsutredningen föreslagit. Att en samordning sker är enligt SfU 1982/83:14 angeläget av två skäl:

- a) för att göra det ekonomiska trygghetssystemet enklare, överskådligare och enhetligare,
- b) för att skapa förutsättningar att bättre följa systemets effekter i olika avseenden, t. ex. beträffande hur de ekonomiska resurserna kan utnyttjas på bästa sätt.

Givetvis tar det längre tid än två år att genomföra en allmän socialförsäkring med den inriktning som riksdagen förordat. På många områden krävs ett omfattande utredningsarbete. Samhällsekonomin tillåter inte heller att de kostnadskrävande delarna av socialpolitiska samordningsutredningens förslag genomförs i nuläget. Ändå finns det anledning att nu, två år efter riksdagens beslut, fråga socialministern vad regeringen hittills gjort för att göra det socialpolitiska bidragssystemets regelsystem och administration enklare, överskådligare och enhetligare och för att ta till vara de kostnadsfördelar som en samordning av systemets olika delar trots allt kan medföra.

1. När det gäller frågan om vilka särskilda områden som samordningsarbetet inledningsvis bör koncentreras på ville riksdagen prioritera frågan om att skapa ett *enhetligare inkomstunderlag* för olika bidragsformer. I dag finns enligt datainspektionen 21 olika inkomstbegrepp, som antingen har sin grund i *förväntad inkomst* eller i *konstaterad faktisk inkomst*.

2. I proposition 1982/83:3 framhöll föredraganden att ett ställningstagande till hur *värnpliktsförmånerna* bör anknytas till socialförsäkringen i övrigt borde ske sedan resultatet av den då pågående utredningen om de värnpliktigas sociala och ekonomiska situation blivit känt. Denna utredning (Ds Fö 1982:4 Förmåner till värnpliktiga m. fl. under grundutbildning) lades

fram 1982 och resulterade i februari 1983 i en proposition. Föredraganden uttalade sig därvid över familjebidragens administration:

”I likhet med bl. a. överbefälhavaren och riksförsäkringsverket anser jag dock, efter samråd med chefen för socialdepartementet, att det finns anledning att ytterligare pröva möjligheterna att överföra bidragsadministrationen till de allmänna försäkringskassorna. Dessa har redan nu hand om administrationen av större delen av samhällets ekonomiska bidragssystem, bl. a. dagpenning till värnpliktiga under repetitionstjänstgöring, och flera fördelar borde kunna vinnas genom en anknytning till denna organisation. Jag avser föreslå regeringen att återkomma till riksdagen i denna fråga när ytterligare klarhet vunnits.”

3. Med anledning av motion 1982/83:1277 i anslutning till proposition 1982/83:3 om införande av ett *socialförsäkringstillägg (SOFT)* som ett komplement till övriga inkomstförsäkringar enligt socialutredningens förslag yttrade utskottet att det var medvetet om att förslaget är kostnadskrävande, men att utskottet samtidigt ville understryka sin positiva syn på reformförslaget. Det finns, menade utskottet, anledning att inom regeringskansliet fortlöpande pröva de ekonomiska förutsättningarna – t. ex. genom omprioriteringar inom bidragssystemet – för att införa ett socialförsäkringstillägg.

4. Socialförsäkringsutskottet ansåg att socialpolitiska samordningsutredningens principiella uppbyggnad av ett *barnstöd* borde eftersträvas i en allmän socialförsäkring och att utredningens förslag borde kunna ligga till grund för det fortsatta arbetet. Utskottet erinrade härvid i sitt betänkande SfU 1982/83:14 om att en familjeekonomisk beredningsgrupp inom kort skulle tillsättas för att bearbeta de utredningsförslag som förelåg eller väntades föreligga inom skilda områden av familjestödet. Utskottet knöt sin förhoppning till denna beredningsgrupp, som man menade gavs möjligheter till en helhetssyn på det familjepolitiska stödet, såväl i materiellt hänseende som författningsmässigt. Sedan utskottsbetänkandet skrevs har regeringen såväl tillsatt som avvecklat sin familjeekonomiska beredningsgrupp.

5. Socialpolitiska samordningsutredningen förordade ett enhetligt *bostadsstöd*, som innefattade kommunalt bostadstillägg till folkpension, bostadsbidrag till barnfamiljer m. fl. Socialförsäkringsutskottet fann i SfU 1982/83:14 det lämpligt att man, inte minst för att göra inkomst- och familjetillhörighetsbegrepp enhetliga, prövade förutsättningarna för att inordna bostadsstödet i en allmän socialförsäkring enligt socialpolitiska samordningsutredningens modell.

År 1982 förelåg ett betänkande från bostadsbidragskommittén (SOU 1982/83:58), som nära anknöt till socialpolitiska samordningsutredningens modell för ett enhetligt bostadsstöd. En särskild utredare föreslog samtidigt (Ds Bo 1982:5) att administrationen av bostadsbidrag till barnfamiljer m. fl. borde överföras till riksförsäkringsverket och försäkringskassorna, som redan administrerar det kommunala bostadstillägget till folkpensionärer. Trots detta har regeringen inte presenterat något förslag med anledning av dessa utredningar. I stället har bostadskommittén fått uppdraget att på nytt se över bostadsbidragssystemet i dess helhet.

Tisdagen den
30 april 1985

*Meddelande om
interpellationer*

6. Socialförsäkringssystemet är till stor del baserat på ADB-rutiner knutna till riksförsäkringsverkets centrala ADB-anläggning i Sundsvall. Då denna anläggning delvis är föråldrad och då det också av andra skäl blir nödvändigt för riksdagen att så småningom fatta beslut om *socialförsäkringens framtida ADB-system*, utreds detta för närvarande i det s. k. FAS 90-projektet.

Jag vill ställa följande frågor till socialministern:

1. På vilka områden har regeringen påbörjat arbetet med att åstadkomma enhetligare inkomstunderlag inom det socialpolitiska bidragssystemet?
2. Vad har regeringen gjort för att vinna ytterligare klarhet i fråga om familjebidragens administration?
3. Har regeringen prövat de ekonomiska förutsättningarna – inkl. det faktum att de ökade socialbidragskostnaderna fördelats på ojämnt sätt mellan landets kommuner – för att införa ett socialförsäkringstillägg, och vilka slutsatser har man därvid dragit?
4. Har de löften om en total sammanvägning av det familjepolitiska, familjeekonomiska stödet i fråga om samordning av olika bidrag, skattepolitiska åtgärder, livsmedelssubventioner m. m. som utlovades och som riksdagen satte sin förhoppning till kommit på skam, eller har regeringen för avsikt att, sedan den familjeekonomiska beredningsgruppen nu avslutat sitt arbete, lägga fram en proposition om ett samordnat barnstöd?
5. Av vilken anledning har förslag om samordnat bostadsstöd ej lagts fram, och varför har bostadskommittén enligt särskilda direktiv fråntagits uppdraget att i samband med bostadsbidraget till barnfamiljer m. fl. studera pensionärernas bostadstillägg?
6. Är ett enhetligt bostadsstöd inte längre en strävan hos regeringen?
7. Kommer regeringen att närmare presentera sina intentioner och tidsplaner vad gäller genomförandet av riksdagens riktlinjer beträffande samordning av det socialpolitiska bidragssystemet för att på så sätt skapa säkrare underlag för utredning och beslut om socialförsäkringens framtida ADB-system?

den 30 april

1984/85:150 av Göte Jonsson (m) till socialministern om informations- och studiematerial för förskolan:

Det är viktigt att innehållet i barnomsorgen präglas av respekt och hänsynstagande till barnen och föräldrarna. Barnen kommer från varierande hemmiljöer, och föräldrarnas uppfattningar när det gäller vitala värderingsfrågor varierar starkt.

Den institutionella barnomsorgen bedrivs i vårt land till nära 100 % i kommunal regi. Detta gör att valfriheten för föräldrarna när det gäller att välja alternativ barnomsorg är starkt begränsad. Denna begränsade valfrihet gäller då också helt naturligt det pedagogiska innehållet i barnomsorgen.

Som stöd för förskolans verksamhetsinriktning finns litteratur och undervisningsmaterial. Även detta material måste vara utformat så att det tar hänsyn till olika uppfattningar. Socialstyrelsen har varit engagerad i framtagandet av visst material, avsett för förskolan, exempelvis "Världen i förskolan" del 1 och 2 samt "Barnens kärleksliv". Innehållet i dessa böcker har bedömts som kontroversiellt och till vissa delar tendentiöst.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga:

Ämnar socialministern medverka till att informations- och studiematerial för förskolan, som rekommenderas av socialstyrelsen, uppfyller riksdagens och socialtjänstlagens intentioner om respekt för olika uppfattningar vad gäller bl. a. värderingsfrågor?

9 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 29 april

1984/85:554 av *Börje Stensson* (fp) till utrikesministern om den turkiska minoriteten i Bulgarien:

Mot bakgrund av uppgifter i dagspressen om behandlingen av den turkiska minoriteten i Bulgarien vill jag fråga statsrådet:

Motiverar läget för den turkiska befolkningsminoriteten i Bulgarien att frågan tas upp av Sverige i FN eller annat internationellt forum?

1984/85:555 av *Bengt Wittbom* (m) till arbetsmarknadsministern om rekryteringsstödet:

AMS konstaterar i en intern utredning, genomförd 1983, att rekryteringsstödet ger mycket otillfredsställande resultat i form av fasta anställningar efter stödtidens utgång. Under undersökningsperioden hade endast en person av tio fått fast anställning efter sex månader med rekryteringsstöd. Utredningen var färdig i maj 1983. Trots detta fattade AMS styrelse i augusti månad samma år beslut om fortsatt rekryteringsstöd under 1984.

1. Avser regeringen att fortsätta den omfattande satsningen på sysselsättning via rekryteringsstöd trots erfarenheterna som framkommer i AMS utredning?
2. Vilka åtgärder avser arbetsmarknadsministern att vidta för att öka antalet fasta anställningar i anslutning till utbetalande av rekryteringsstöd?

Tisdagen den
30 april 1985

*Meddelande om
frågor*

1984/85:556 av *Bengt Wittbom* (m) till arbetsmarknadsministern om arbetslöshetsskyddet:

Skyddet vid arbetslöshet omfattar endast en begränsad del av de arbetslösa. Stora grupper står t. ex. utanför den försörjningstrygghet som arbetslöshetsförsäkringen ger och är därmed många gånger hänvisade till socialhjälp. Andra har endast kontant arbetsmarknadsstöd (KAS).

Enligt ett uttalande av finansminister Kjell-Olof Feldt i Rapport den 24 april 1985, i samband med regeringens presentation av kompletteringspropositionen, avser regeringen att slå vakt om de existerande trygghetssystemen i samhället, eftersom de utgår till alla på lika villkor. De förslag till framtida reformering av arbetslöshetsförsäkringen med syfte att skapa ett mer heltäckande skydd vid arbetslöshet som lagts fram av bl. a. moderata samlingspartiet avvisades kategoriskt.

1. I vilket avseende erbjuder den nuvarande arbetslöshetsförsäkringen skydd på lika villkor för de arbetslösa?
2. Avser regeringen, i enlighet med finansministerns uttalande, att bibehålla det nuvarande orättvisa arbetslöshetsskyddet, som endast är tillgängligt för avgränsade grupper?

10 § Kammaren åtskildes kl. 12.02.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert